

Besluitvorming en participatie in ruimtelijke opgaven

Een verkenning van transparante afweging en besluitvorming van burger waarden

Name Student

**MSc Management in the Built Environment
Delft University of Technology**

Tutors

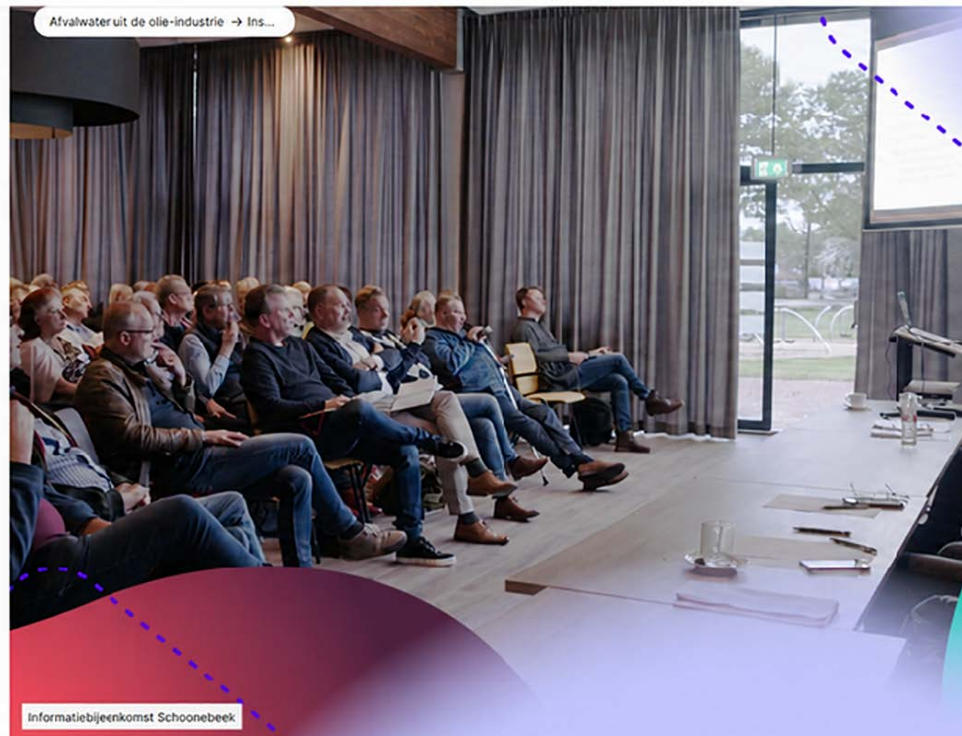
**Jelle Koolwijk
Clarine van Oel**

NOS Nieuws • Woensdag 26 oktober 2016, 19:09 •
Aangepast woensdag 26 oktober 2016, 20:56

'Burgerinspraak is vooral feestje voor hogeropgeleiden'

Afvalwater uit de olie-industrie | Pointer pop-up Emmen

Inspraak van burgers is lastig, vinden overheden nog vaak. Maar van schijnparticipatie worden mensen boos

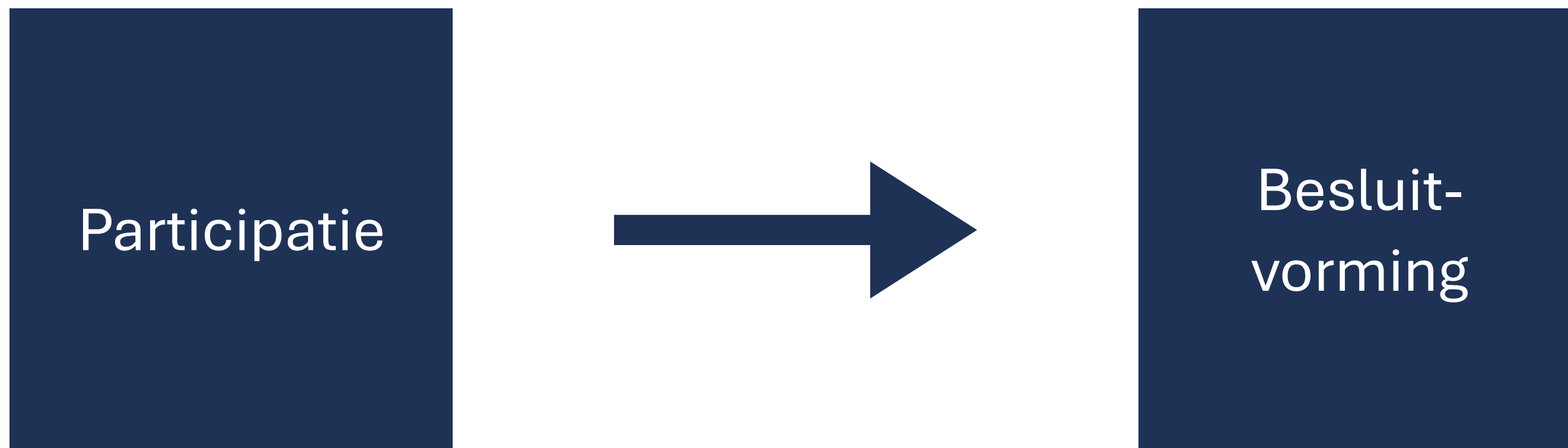
▲ Rita Verdonk. © Frank Jansen

BRIEF VAN DE DAG

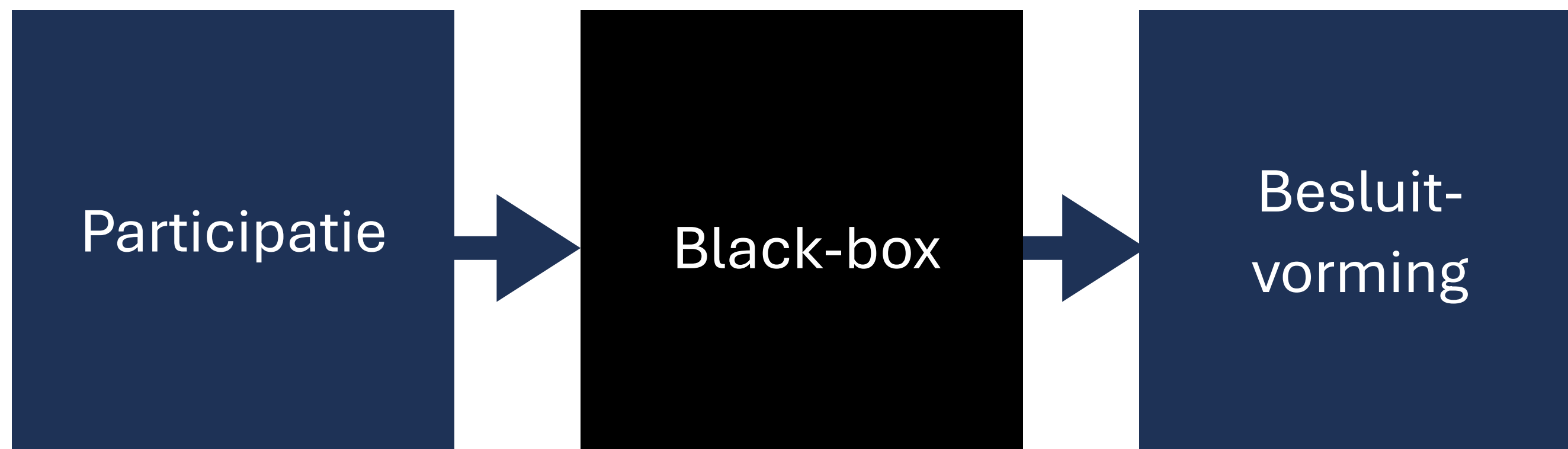
'Dit politieke fenomeen is dagelijks aan de orde, maar krijgt nergens gehoor'

Rita Verdonk mag gelukkig wel zeggen dat er al jaren sprake is van schijnparticipatie: mensen mogen meepraten over besluiten, maar daar wordt niets mee gedaan; het is verdeel-en-heerspolitiek.

Probleemstelling

Onderzoekskloof

Onderzoeksvraag

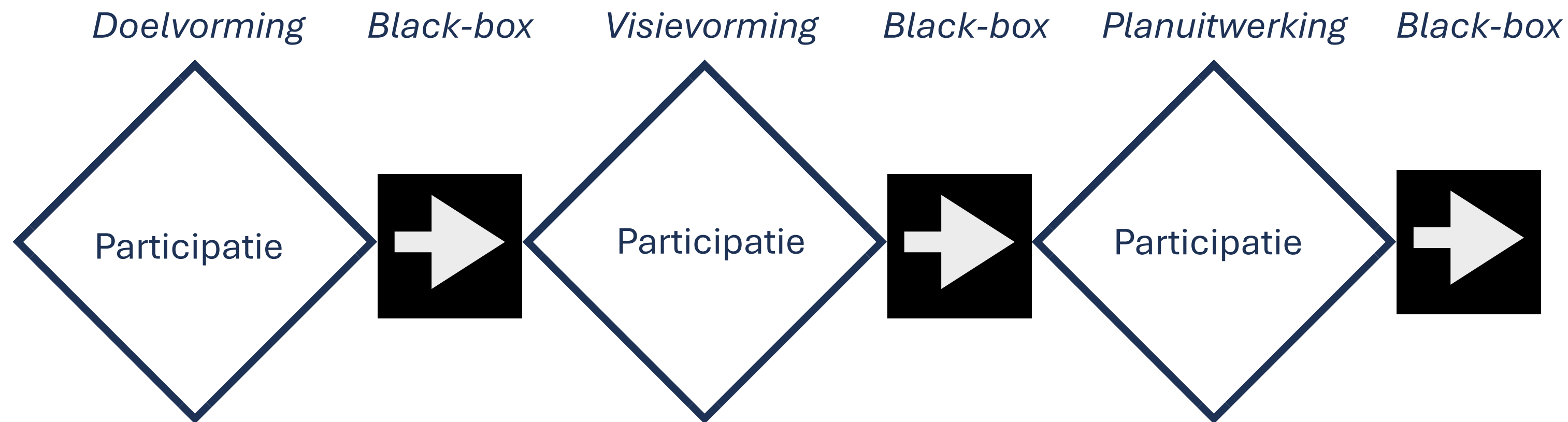
Hoe kan het afwegingsproces van burger waarden transparanter worden gemaakt zodat deze waarden gewaarborgd kunnen worden in Virtual Reality (VR)?

- RQ 1: Welke waarden en belangen hebben burgers in gebiedsontwikkelings projecten

- RQ 2: Hoe wegen professionals burger input af ten opzichte van andere besluitvormingsfactoren?

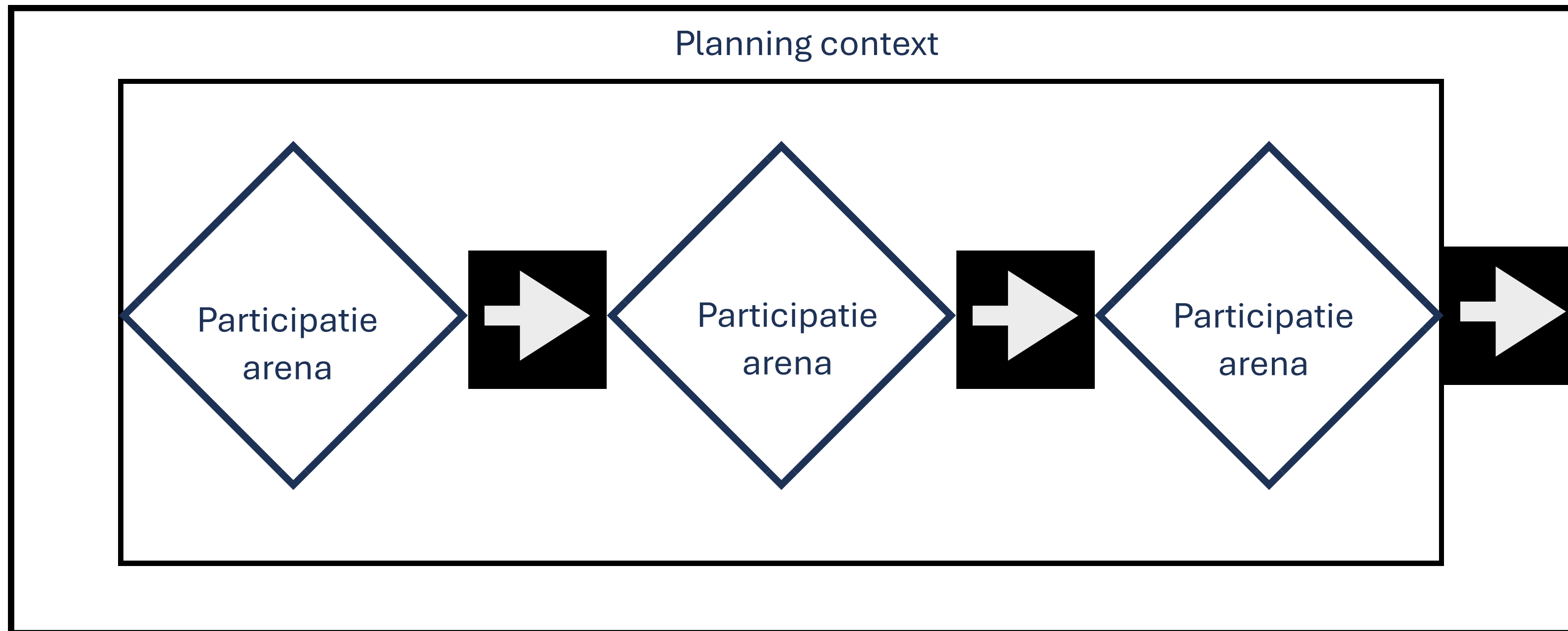
- RQ 3: Hoe ondersteunt VR de communicatie naar, en het begrip van het burger perspectief in participatie- en besluitvormingsprocessen?

Conceptuele model

Gebaseerd op Triple diamond model van Staffans et al (2020)

Conceptuele model

Onderzoeks- methode

Hoe kan het afwegingsproces van burger waarden transparanter worden gemaakt zodat deze waarden gewaarborgd kunnen worden in Virtual Reality (VR)?

Welke waarden en belangen hebben burgers in gebiedsontwikkelings projecten?

Hoe wegen professionals burger input af ten opzichte van andere besluitvormingsfactoren?

Hoe ondersteunt VR de communicatie naar, en het begrip van het burger perspectief in participatie- en besluitvormingsprocessen?

Literatuuronderzoek

Literatuuronderzoek

Burger interview

Expert interview

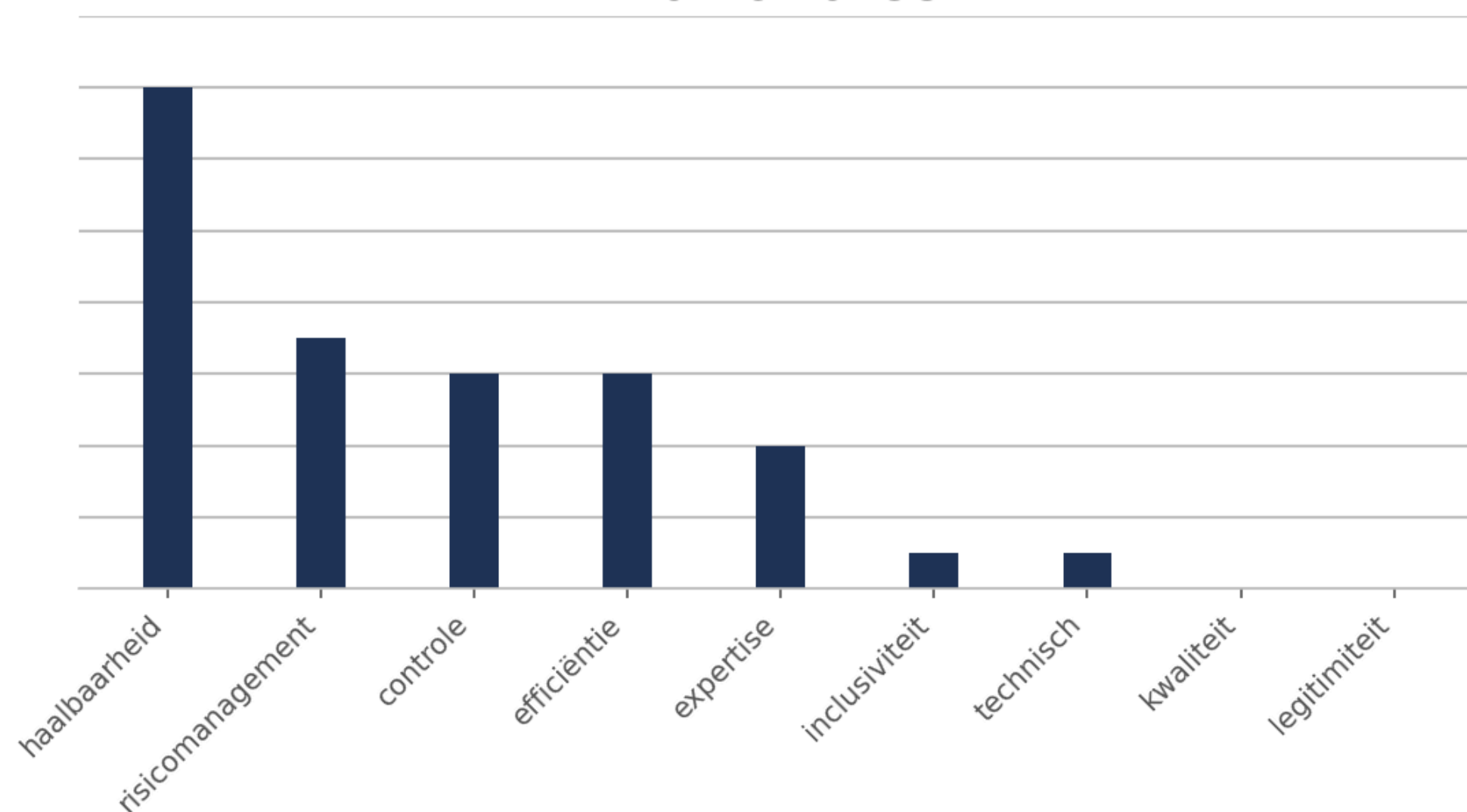
Expert interview

Vergelijking, interpretatie en analyse

VR model discussie

Resultaten - denkwijze en werkwijze

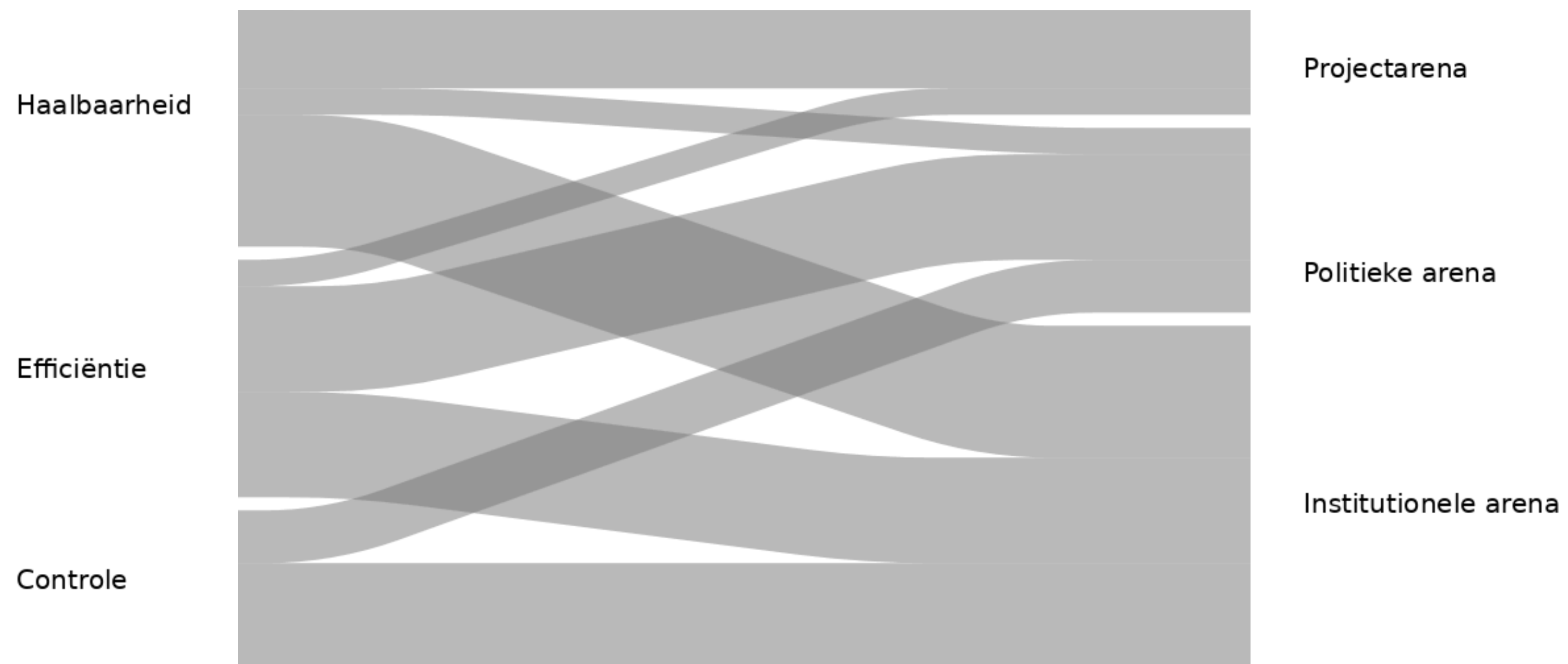
Rationales

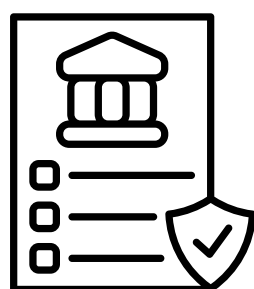
“En uhm ja, toentertijd waren er nog niet voldoende financiële middelen. Voor zover ik begrepen heb. Om het project tot uitvoering te brengen” - Projectleider 2

“Maar zij gaan naar de Raad van State, dus dat is vertraging. Dat vind ik veel erger [...] dat kost heel veel tijd en heel veel geld” - Projectleider 1

Resultaten - externe factoren

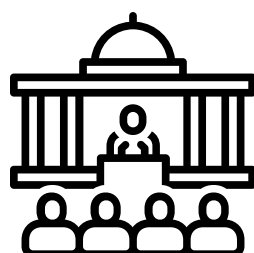

Resultaten - arena's

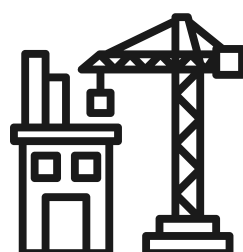
Institutionele arena

Wet- en regelgeving en subsidies die beperken, richtinggeven of stimuleren

Politieke arena

Partij belang versus project belang van bestuurders

Project arena

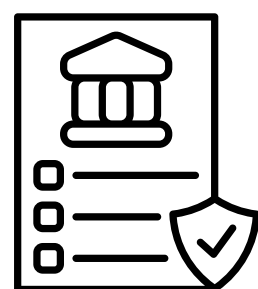
Ontwikkeling plan door overleg planners en bestuurders

Resultaten - vergelijking

Externe factoren

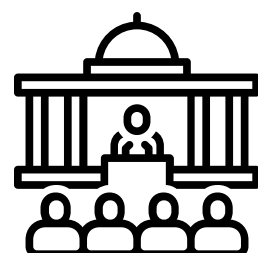

Motieven

Institutionele arena

Wet- en regelgeving en subsidies die beperken, richtinggeven of stimuleren

Politieke arena

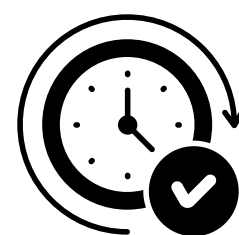
Partij belang versus project belang van bestuurders

Financiële
haalbaarheid

Controle en
risico-vermijding

Efficiëntie

Resultaten - vergelijking

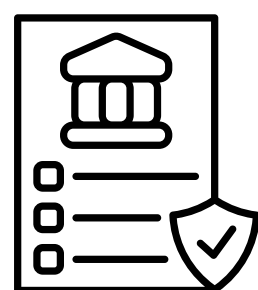
Externe factoren

Motieven

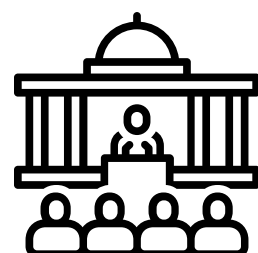

Strategie participatie en besluitvorming

Institutionele arena

Wet- en regelgeving en subsidies die beperken, richtinggeven of stimuleren

Politieke arena

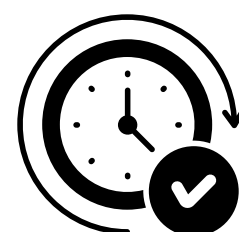
Partij belang versus project belang van bestuurders

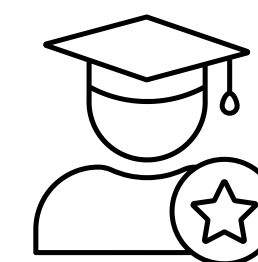
Financiële
haalbaarheid

Controle en
risico-vermijding

Efficiëntie

Technocratische aanpak

Intern overleggen en besluiten nemen, vertrouwen op eigen expertise, ervaring en modellen

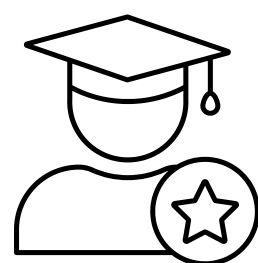

Strategisch sturingsaanpak

Gerichte 1-op-1 interactie met omwonenden ten aanzien van draagvlak en voorkomen conflict

Resultaten

Strategie

Technocratische aanpak

Intern overleggen en besluiten nemen, vertrouwen op eigen expertise, ervaring en modellen

Ervaring omwonenden

Procedureel waarde-conflict

- Beperkte communicatie
- Beperkte mate van invloed
- Gevoel van willekeur in participatie
- Wantrouwen

Strategie

Strategisch sturingsaanpak

Gerichte 1-op-1 interactie met omwonenden ten aanzien van draagvlak en voorkomen conflict

Resultaten - VR

Rotonde Somerlustweg Veendam

Selecteer Locatie:

1. Woonkamer

2. Voortuin

3. Rotonde Fietspad

Keuzemenu

Voortuin:

< **Geen scheiding** >

Rotonde buitenbocht:

< **Geen scheiding** >

Rotonde binnenbocht:

< **Geen scheiding** >

Auto frequentie:

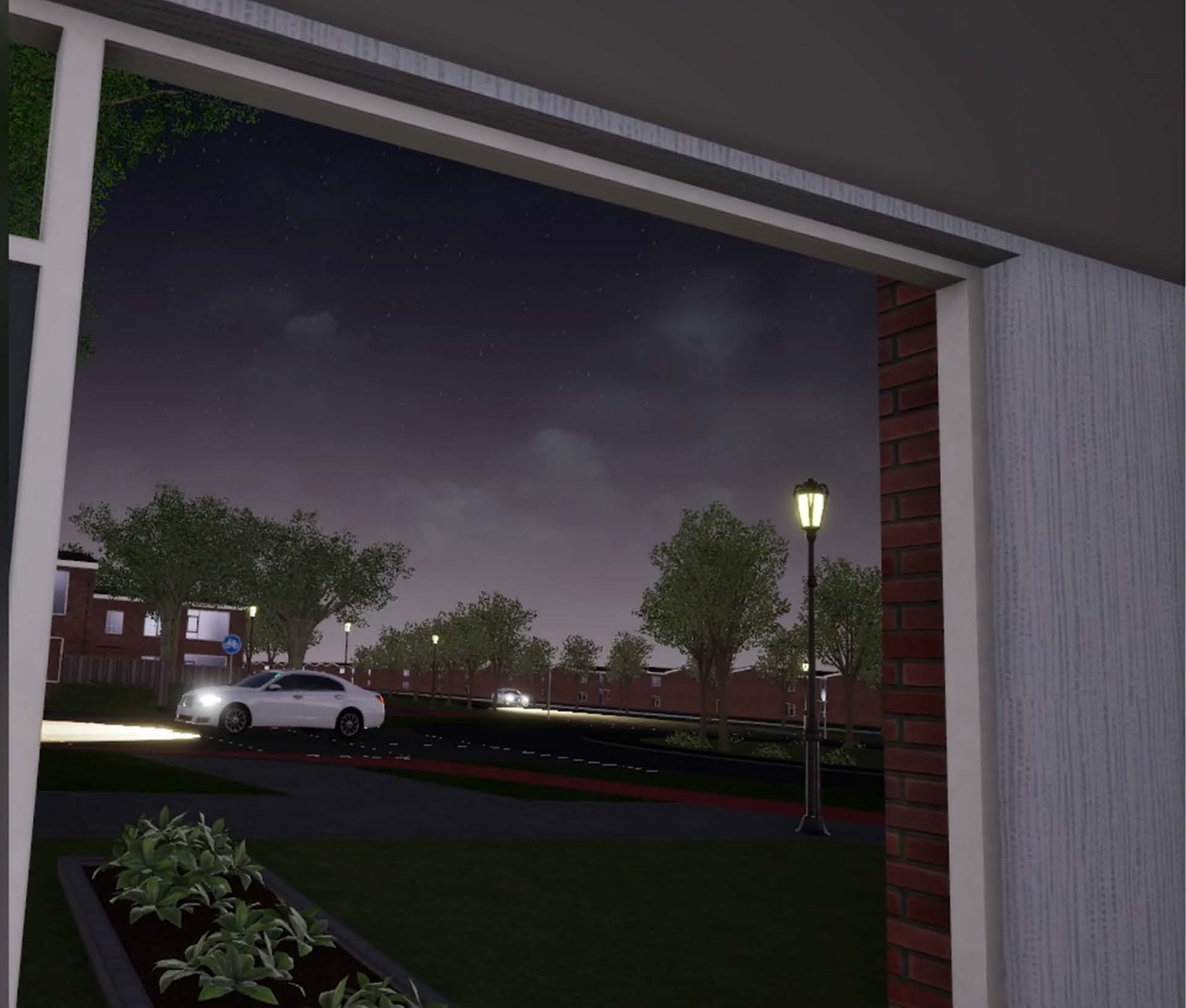

450 per uur
(elke 8 sec)

Koplampen conform regelgeving:

100%

Resultaten - VR

VR als **participatie tool** tussen burgers en professionals

- Verhoogd ruimtelijke begrip
- Verrijking communicatie en burgerinput
- Inclusieve manier van interactie en samenwerking

“Als uh, als bewoner van, dat je gewoon in je woonkamer zit, hoe die beleving is?” - Verkeersdeskundige

Resultaten - VR

VR als **strategische tool** tussen bestuurders onderling:

- Potentiële conflicten kunnen vroegtijdig worden besproken
- Procedures verlopen efficiënter

*“ik denk dat ‘t heel veel draagvlak
uh genereert” - projectleider 1*

Conclusie en discussie

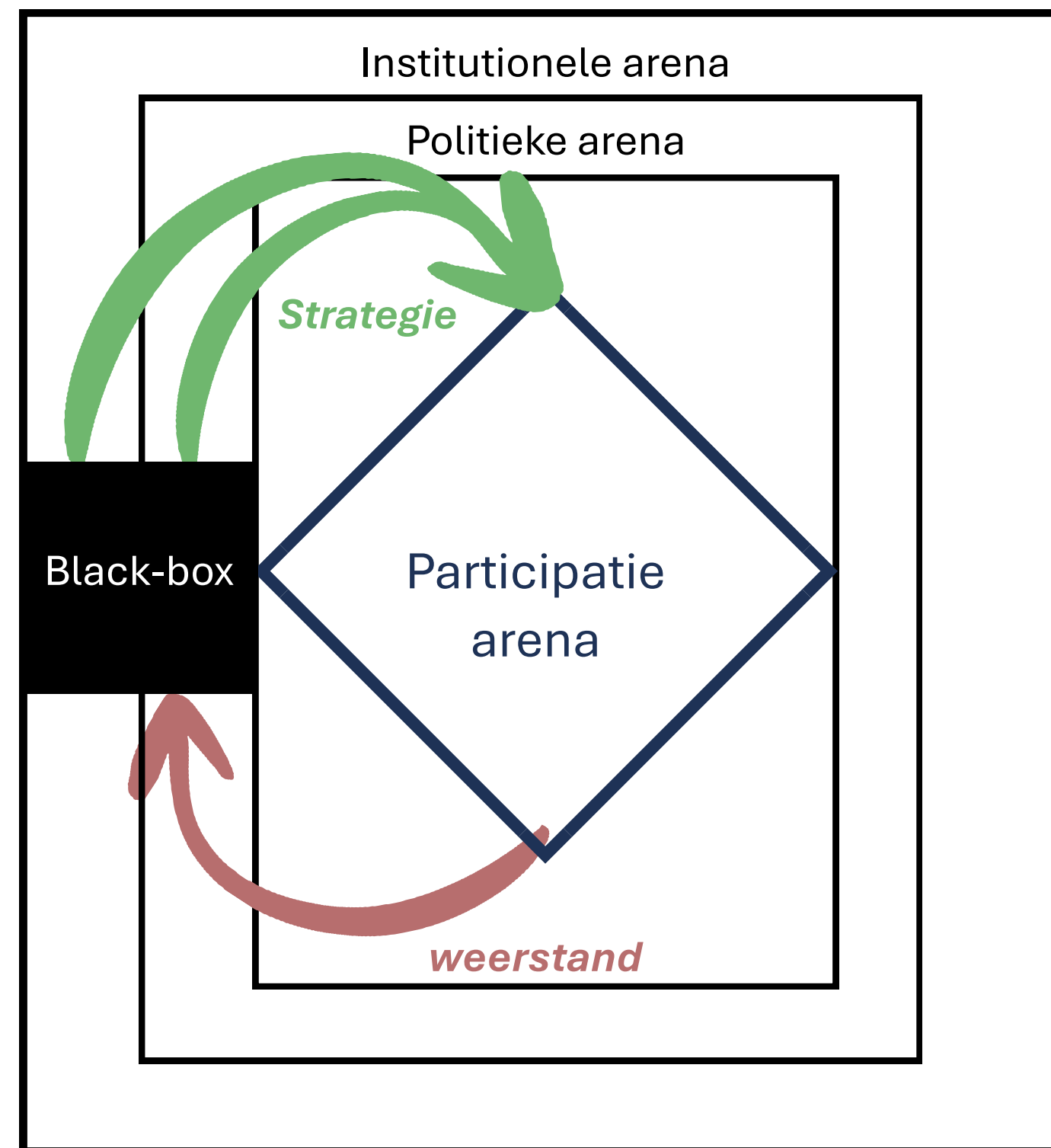
3 Implicaties voor conceptuele model

1. **Actie-reactie wisselwerking:** Tussen strategie en conflict via arena's en motieven
2. **Black-box:** Niet alleen hoe input wordt verwerkt, maar van invloed op gehele proces van participatie en besluitvorming
3. **Rol VR:** Democratisch participatiemiddel en strategisch/ politiek middel

Visualisaties zijn altijd een geframed weergave van de realiteit.

- Wie heeft de leiding over VR?
- Invloed politieke arena op VR
- Invloed VR op politieke arena

Dankjewel voor het luisteren

Vragen?